

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De vana diuitum spe. cap. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

batum, & aperiemus frumentum, vt minuamus mensuram, & augeamus siclum, & supponamus stateras dolosas, vt possideamus in argento egenos. & pauperes pro calciamentis & quisquilias frumenti vendamus. Ac ne frustra talia obiecisse videatur, iurat q̄ lugebūt, & dolore supplicij persoluent. quod cum delectatione lucri perpetrarunt.

De vana diuitum spe.

Cap. XVIII.

Genz.
Iudas.

Luce. 12

Psal. 51.

1. Tim. 6

Nemo igitur diu se fruiturum male partis rebus confidat, sed quo plura inique congerit, eo miserabiliorem finem expectet. Timeat pœnam Giezi, timeat exitum Iudæ, alter mendacio munus extorsit, & reuersus est leprosus, alter iustum vendidit, pro argento, & laqueo vitam finiuit. Ille q̄ quem purpura regebat, quem q̄tidiana saginabant cōuiuia, in inferno sepultus, in flāmis ardens totus, frustra guttā aquæ petiit, q̄ linguam tm̄ refrigeraret. Diues ille alter, q̄ frugum habertate lætatus dilatare cogitabat horrea, & in annos multos opulenter viuere, statim audiuit. Stulte, hac nocte aiā tuam repetēt a te, q̄ aut̄ parasti cuius erunt? Sic est, inqt, q̄ sibi thesaurizat, & non est in deū diues. De isto in psalmis dī. Videbunt iusti & timebūt. & sup̄ eum ridebunt, & dicent. Ecce homo q̄ non posuit deū adiutorem suū, sed sperauit in multitudine diuitiarū suarū, & p̄ualuit in vanitate sua. Ideo Apostolus ad Timotheum Diuitibus, inqt, huius seculi p̄cipe, non sublime sapere, neq̄ sperare in incerto diuitiarū, sed in deo viuo, q̄ p̄stat nobis oīa abūde ad fruendū, bñ agere, diuites fieri in bonis opibus, facile tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonū in futurū. Qui vult ergo in deū diues esse, non sibi thesaurizet, sed inopiæ alicū. In deum diues est, qui charitatis opibus abundat, non q̄ rebus opulentus incedit. Esurientes & sitiētes iustitiā, dñs implet bonis, diuites autē auaros dimittit inanes. Quid p̄ sunt auaro diuitiæ, si custos illarū

est non dñs: Quid deniq; p̄sunt diuitiæ stulto, cum sapi-
entiam emere non possit: Multæ opes nunquam aut ra-
to admodum queunt cuiquam nisi scelere constare. Nā
qui iuste acquirit & moderate expendit, nec diues erit
nec pauper. Qui autem ingētes quæstus faciunt, supra
que modum locupletantur, & iniqui & auari sint ne-
cesse est. Quod si tā multa ab aliquo alio sibi relicta pos-
sident, hæredes iniqui sunt, & si his male vtuntur, ipsi
etiam mali sunt. Ex quo colligitur multum diuitem bo-
num esse non posse. Quæ igitur amentia est, illa concu-
piscere, quæ non nisi cum virtutum detrimento queant
acquiri? Melius est parum cū timore domini, quam
thesauri magni & insatiabiles. Hæc q̄dem sententia sa-
pientissimi Salomonis est, cuius & illa ad deum suppli-
catio, Nec diuitias, nec paupertates dederis mihi, sed tā-
tum victui meo tribue necessaria. Quod autem reges
omnium semper opulentissimi sunt, hoc ideo fit, quia
regum opes non tam suæ quam populi sunt. Eorū quip-
pe impensis plebes tute degunt, ab hostium iniuria pro-
teguntur, in rerum vitæ necessariorum copia cōseruan-
tur. Quemadmodum autem communi vtilitati expo-
sita esse debet principis opulentia, ita & priuatorum di-
uitiæ adiumento sint egestati alienæ. Alioquin & ipsi
diuites egebunt ac miseri erunt. Quid enim illo miseri-
us, qui inops virtutis est? qui cum diues sit, meritis ca-
ret liberalitatis, quæ beatos efficiunt, et auaritiæ vel lu-
xuriæ grauatur vitijs, quæ mergunt in profundum. Ta-
lium infelicitatem dolēter ingemiscit in euangelio do-
minus, dicens, Væ vobis diuites qui habetis consolatio-
nem vestram. Consolantur enim, quoties quæstum fa-
ciunt, vel cum quæstis ad voluptatem abutuntur. Hos
etiam iacobus apostolus lugubri voce aggreditur, &
ait, Agite nunc diuites, plorate vlulantes in miserijs ve-
stris, quæ aduenient vobis: diuitiæ vestræ putrefaci-
entur, & vestimenta vestra a tineis comesta sunt, aurum
& argentum vestrum eruginauit & erugo eorum in te-
stimonium vobis erit, & manducabit carnes vestras
sicut ignis. Thesaurizastis vobis iram in no-

Prouer. 15.

Prouer. 30

Rex.

Luca. 6.

Iacobi. 5.

Pfal. 33.
Eccl. 5.

Ezec. 7.
Apoc. 3.

Apo. 18.

Auaritia

missimis diebus: ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones vestras, quae fraudata est a vobis, clamat, & clamor eorum in aures domini sabaoth introiuit. Epulati estis super terram, & in luxurijs enutristis corda vestra, in die occisionis adduxistis & occidistis iustum, & non restitit vobis. Talia considerans vas electionis Paulus, Radix (inquit) omnium malorum est cupiditas. Ad damus his & alia, si forte diuinæ sapientiæ veritate sapius pulsati resipiscant, In psalmo dicitur. Diuites eguerunt & esurierunt, inquirentes autem dominum non inuentur omni bono. In Ecclesiaste Salomon ait. Auarus non impletur pecunia, & qui amat diuitias, fructum non capiet ex eis. Leuius ac tolerabilius esset, fructum non capere, nisi sequeretur supplicium, dicente Ezechiele propheta. Argentum eorum & aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris domini. In Apocalypsi angelo Laodicia ecclesiae dicitur. Dicitis, diues sum & locupletatus, & nullius egeo, & nescis. quia tu es miser & miserabilis, & pauper & cæcus & nudus. Quis enim finis luxuriæ diuitum, nisi quem eodem libro scriptum legimus? Quantum glorificauit se & in delicijs fuit, tantum dare illi tormentum & luctum. Quanto melius cum isto actum fuisset, nescisse diuitias, inopem mendicumque vixisse, & in miserijs potius quam in delicijs duxisse ætatem: sed quo diutius in delicijs impune vixit, eo infelicius cecidit. Beatum se putabat, quod sibi prospere succederent omnia, ideoque licentius peccabat, ideo tenuit eum supbia, opertus est iniquitate & impietate sua, prodit quasi ex adipe iniquitas eius, transiit in affectum cordis sui, nunc in tormentis positus audit. Memento quia recepisti bona in vita tua, pauperes autem quorum non es misertus, patiebantur mala, tu nunc cruciaris, illi consolantur. Cumque hoc ita sit, eo tamen processit ista auri sacra fames, ut quæ natura salutis hominis consulens terra occultauerat, ea fossionibus in profundum actis eruere cœperunt, montes cuniculis subruuntur, & homo cælum suspicere genitus, vltro se in ima telluris immergit, nec supra se pendentem metuit molem, nec

Post se relictum solem quicquam aestimat, per menses plurimos perpetuam noctem sustinet, ut argentum aurum que in suam ipse perniciem proferat. si modo quod multis contigit, non ante fuerit oppressus ruina, sequi repente cum opibus quas collegerat, sepeliat. Frumenta, vinum, oleum, linum, lanam, cetera quoque vitæ nostræ necessaria in aperta nobis fruenda obtulerat deus, cetera tanquam noctura latere volebat. Ideo autem & ista creauit, ut sicut eorum qui oblati contenti sunt nota est modestia, ita illorum qui etiam occultata scrutantur, manifesta esset cupiditas, & qui ex parte sui sunt, etiam a nobis dinoscerentur.

Quod auaritia multorum causa sit malorum Cap. XIX.

Quam autem multorum malorum causa sit immodica cupiditas quis explicet? hominem aduersus hominem ire compulit, hinc insidiae, hinc latrocinia, hinc bella mutuaque caedes, dum nostro non contenti aliena concupiscimus: hinc inter coniunctissimos lites, inter amicissimos dissidia, & citius ad eadem hereditatis gratia ipsorum parentum desideratae mortes. Laban Iacob nepotem suum osculatus hospitio susceperat, generum suum fecerat, & ille iam bis septem annos ei seruerat. Fatebatur Laban quod propter ipsum a domino sibi auctae opes fuissent. At vero postquam vidit re pecuaria in primis ditatum, inuidere ei coepit, quem tantopere dilexerat, & discedentem persecutus est manum innocenti intecisset, amicitiae propinquitatis officiorumque oblitus, nisi somno deterretur propositum inhibuisset. Amorem ergo quem paupertas conciliauerat, opulentia distraxit. Tabremō quoque Syriae rex (ut in libro Regum legitur) ex amico inimicus factus Baselloram vero ne fratribus quidem pepercit, ut eorum bona usurparer, vita ipsos priuauit. Iudas etiam (ut veteribus noua copulemus) a domino ascitus apostolus, miracula operandi facultate ab eodem donatus, sacrae co-

Laban
Gen. 31.

3. Reg. 15.
2. Par. 21
Iudas.
Schariotis